

Rehtori Jari Niemelä
Helsingin yliopiston hallitus

KANNANOTTO KOSKIEN TILANKÄYTÖN SUUNNITTELUA JA PÄÄTÖKSENTEKOA HELSINGIN YLIOPISTOSSA

Hyvä rehtori Niemelä ja Helsingin yliopiston hallitus

Helsingin yliopiston tieteentekijät r.y. (HYT), Helsingin yliopiston lehtorit r.y. ja Professoriliiton Helsingin yliopiston osasto ovat saaneet toistuvia yhteydenottoja jäseniltään koskien tilankäytön suunnittelua ja päätöksentekoa Helsingin yliopistossa. Viimeisin yhteydenotto koskee Topelian tilajärjestelyjä ja eritoten eräiden oppiaineiden ja henkilökunnan asemaa muutosten keskellä. Tilajärjestelyistä käytiin keskustelua viimeksi viime keväänä, jolloin HYT julkaisi asiaan liittyen kannanoton 26.4. Tätä ennen asiasta on käyty laajaa keskustelua ainakin jo vuonna 2014.

Yliopiston hallitus on linjannut, että yliopiston on säästettävä tilakustannuksista, mikä aiheuttaa väistämättä tarvetta tilankäytön tiivistämiseen. Järjestöt edustavat suurta osaa niistä työntekijöistä, joiden työoloihin nämä muutokset suoraan vaikuttavat.

Tilajärjestelyissä on aina huomioitava työn luonne. Tilaratkaisujen tulee osaltaan tukea henkilöstön työtä, työn tuloksellisuutta sekä työhyvinvointia. Tämän toteutuminen edellyttää henkilöstön aitoa osallistamista suunnitteluprosesseihin.

Henkilöstö kokee kuitenkin tulleen sivuutetuksi Topelian suunnitteluprosesseista. Kommunikaatio henkilöstön suuntaan on ollut liian vähäistä. Liian tiukat aikataulut sekä niiden jatkuva muuttaminen on aiheuttanut kohtuutonta haittaa töiden suunnittelulle ja toteutukselle kriittisinä viikkoina lukuvuoden alussa. Lisäksi henkilöstö kokee, etteivät suunnitellut työpisteet kaikilta osin vastaa heidän työnsä vaatimuksia. Hallinnollisista tehtävistä vastaava vakituinen henkilökunta tarvitsee jo tietoturvan takia erilaisia työtiloja kuin määräaikaissa ja tutkimuspainotteisissa tehtävissä toimivat henkilöt. Tilaratkaisuissa ei tule myöskään unohtaa yliopistossa toimivien apurahatutkijoiden asemaa ja tekemää työtä. Työhyvinvoinnin näkökulmasta kovin ahtaat kopperot eivät edistä hyvinvointia. Ne eivät myöskään tue parhaalla mahdollisella tavalla esimerkiksi humanististen alojen opetus- ja tutkimushenkilöstöä, joiden työhön liittyy paljon kirjallisuutta ja opetusmateriaalien kanssa toimimista.

On huolestuttavaa, että henkilöstö kokee merkittäviä puutteita tilajärjestelyihin liittyvässä yhteistoiminnassa. Keskustelua vastaavista kysymyksistä on käyty jo viimeistään vuodesta 2014, mutta tilanne ei näytä olennaisesti korjaantuneen.

Hyvässä yhteistoiminnassa henkilöstö saa riittävän aikaisessa vaiheessa tietoa suunniteltavista ratkaisuista. Henkilöstöllä tulee olla mahdollisuus vaikuttaa suunniteltaviin ratkaisuihin ja esittää vaihtoehtoja. Lisäksi henkilöstön on hyvä olla mukana arvioimassa suunniteltujen ratkaisujen vaikutusta omaan työhönsä ja sitä kautta yksikön tuloksellisuuteen.

Jo yhteistoimintalain perusteella olennaiset muutokset töiden ja työtilojen järjestelyissä tulee käsitellä yhteistoiminnassa. Käydyistä keskusteluista tai neuvotteluista on hyvä tehdä muistio, johon kirjataan keskustelujen/neuvottelujen tulokset tai mahdolliset eriävät kannanotot.

Edelleen muutosprosesseissa on hyvä kiinnittää huomiota henkilöstön motivointiin. "Tiloista on pakko säästää, siirrymme ahtaampiin tiloihin" ei ole paras mahdollinen viesti, vaan sen kertominen, miten henkilöstö voi vaikuttaa muutosprosessiin, mitä vaihtoehtoja on edelleen olemassa ja mitä säästyvällä rahalla mahdollisesti voidaan tehdä yksikön hyväksi.

Henkilöstön sivuuttaminen heitä koskevassa päätöksenteossa on mielestämme ristiriidassa HY:n julkilausuttujen henkilöstöpoliittisten ja mm. hallinnon läpinäkyvyyttä koskevien periaatteiden kanssa. Esimerkiksi Sue Scottin raportin perusteella yliopiston johto lausui vuoden 2018 alussa, että ”yhteisöllisyys ja tasa-arvo ovat Helsingin yliopiston vuoden 2018 tärkeimpiä sisäisiä kehittämiskohteita”. Lisäksi luvattiin, että yliopistoyhteisöä osallistetaan asioiden valmisteluun ja suunnitteluun. On korkea aika, että näitä lupauksia aletaan myös toteuttaa käytännössä.

Helsingin yliopiston akavalaiset järjestöt edellyttävät, että Helsingin yliopisto ja sen omistama Helsingin yliopiston kiinteistöpalvelut Oy noudattavat käytännössä periaatteita, joihin ne ovat sitoutuneet. Tämä edellyttää aiempaa parempaa henkilöstön kuulemistä ja mukaan ottamista heitä koskevien muutosten suunnittelussa myös tulevissa tilajärjestelyissä. Varsinaisen päätöksenteon tulee olla läpinäkyvää ja viestinnän parantamiseen tulee edelleen kiinnittää huomiota.

Kunnioittaen

puheenjohtaja Linda Hart
Helsingin yliopiston tietentekijät r.y.

puheenjohtaja Edward Haeggström
Professoriliiton Helsingin yliopiston osasto

puheenjohtaja Inkeri Ruukonen
Helsingin yliopiston lehtorit